



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55970-12-13 ישראל-קנדה (ט.ר) בע"מ נ' ביטון ואח'

תיק חיצוני:

1

בפני כב' השופטת קרת-מאיר

כב' השופט כבוב

כב' השופטת רונן

2

המבקש: אליהו ביטון

3

ע"י ב"כ קיסלר וגולן

4

5

- נגד -

6

7

המשיבים: 1. ברק רחון

8

2. אסף טוכמאיר

9

3. פאנגאיה נדליץ בע"מ

10

ע"י ב"כ עזה"ד בלום ורן

11

12

החלטה

13

14

1. בקשה לחיוב בהפקדת עירבון.

15

16

2. המבקש הגיש נגד המשיבים בקשה לאישור תביעה כתביעה נגזרת. ביום 21.10.13 קבל בית-

17

המשפט (כב' השופטת קרת-מאיר) את הבקשה, ואישר הגשת תביעה נגזרת בשם המשיבה 3

18

(להלן: "התברח") נגד המשיבים 1-2. כנגד החלטה זו הגישו המשיבים בקשה לדיון חוזר

19

מכוח ס' 41 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב) התשמ"ד – 1984 (להלן: "חוק בתי

20

המשפט").

21

22

שענות האודים

23



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 13-12-55970 ישראל-קנדה (ט.ר.) בע"מ ג' ביטון ואח'

תיק היצוגי :

- 1 בבקשה הנוכחית עתר המבקש כי בית-המשפט יחייב את המשיבים בהפקדת עירבון כתנאי
2 לביורר הבקשה.
3
- 4 המשיבים השיבו לבקשה והתנגדו לה. לטענתם, אין מקור בדין מכוחו אפשר לחייבם
5 בעירבון. ככלל, כך נטען, פוגעת קביעת ערובה בשתי זכויות יסוד בעלות תוקף חוקתי-זכות
6 חקנין וזכות הגישה לערכאות. בזכויות אלה ניתן לפגוע רק נוכח חוק או הסמכה מפורשת
7 בו, ולא מכוח אנלוגיה. המשיבים טענו כי ישנה אפשרות לחיובו של תובע בערובה
8 להוצאותיו של נתבע (בהליך המתנהל בפני הערכאה הדיונית); וניתן לחייב מערער בערובה -
9 בהליך של ערעור. אולם, כאשר התבקשו בתי-משפט להטיל ערובה בינעיינים אחרים (כגון
10 חיוב נתבע בערובה להוצאות התובע), הם סירבו לנשות זאת.
11
- 12 המשיבים הוסיפו כי בניגוד לטענת המבקש, אין מקום לגזירה שווה בין ההליך של דיון חוזר
13 לבין הליך של בקשת רשות ערעור. זאת משום שאילו בקש המחוקק להחיל על בקשה לדיון
14 חוזר את החסדר החל על בקשת רשות ערעור, חזקה שהיה עושה כן באופן מפורש. ואולם -
15 כך נטען - ס' 41' לחוק בתי המשפט אינו מפנה לחסדר החל על בקשות רשות ערעור
16 שבתקנה 404 לתקנות סדר הדין האזרחי התשמ"ד - 1984 (להלן: "תקנות סדר הדין
17 האזרחי"). לגישת המשיבים, החסדר שבס' 41' הני"ל בחוק בתי המשפט, מחייב דווקא
18 מסקנה הפוכה. זאת, משום שהוא מאפשר לבית-המשפט המחוזי להעביר את הבקשה לדיון
19 חוזר לבית-המשפט העליון על מנת שהוא ידון בה "כאילו היתה ערעור על החלטה". מכאן
20 כי המחוקק לא התכוון לאפשר הטלת ערובה על מגיש בקשה לדיון חוזר, אלא-אם-כן
21 הבקשה תועבר לבית-המשפט העליון.
22
- 23 עוד טענו המשיבים כי בין בקשה לרשות ערעור לבין בקשה לדיון חוזר ישנו הבדל מהותי,
24 שכן בקשת רשות ערעור היא הליך ערעורי, ובכול הליך ערעורי, מחויב יוזם ההליך בערבון
25 או ערובה בהתאם לתקנות סדר הדין. לעומת זאת, כך נטען, בקשה לדיון חוזר היא הליך
26 מקורי המתקיים "דה-נובו", ומכאן שמדובר בשני חליכים שונים בתכלית.
27
- 28 מעבר לכל אלה, טענו המשיבים כי אין חשש שהמבקש יתקשה להיפרע מהמשיבים כדי
29 הוצאותיו, אם הבקשה לדיון חוזר תידחה. חראיה לכך היא כי הוצאות המשפט שנפסקו
30 לזכות המבקש שולמו לו על ידי המשיבים תוך ימים ספורים.



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55970-12-13 ישראל-קנדת (ט.ר.) בע"מ נ' ביטון ואח'

תיק חיצוני:

- 1
- 2 8. המבקש השיב לתשובת המשיבים. הוא טען כי חוק בתי-המשפט אכן לא קבע דבר ביחס
- 3 להפקדת ערובה, ותקנות סדר הדין לא תוקנו בהתאם, בשים לב להוספת סעיף 41א' לחוק.
- 4 אולם, סעיף 41א' לחוק בית- המשפט נועד להחליף הגשת בקשת רשות ערעור לבית-המשפט
- 5 העליון על החלטה לאישור תביעה נזרית, תוך שאיפה כי תתקבל החלטה סופית בענין זה
- 6 בחליף מחיר. לכן יש ללמוד גזרה שווה לענין העירבון מתקנה 404 לתקנות סדר הדין
- 7 האזרחי.
- 8
- 9 לגישת המבקש, בחוק ובתקנות לא קיימות הוראות גם בנושאים אחרים הקשורים בבקשה
- 10 לדיון חוזר- כגון הוראה ביחס למועד הגשת התשובה לבקשה וכיו"ב. אך לבית-המשפט יש
- 11 שיקול דעת לקצוב את המועדים. באופן דומה, יש לבית-המשפט סמכות ושיקול-דינת גם
- 12 ביחס להפקדת העירבון, מכוח סמכותו הטבעית והטבועה לקבוע הוראות שבסדר-הדין.
- 13 העירבון נועד להבטיח תשלום הוצאות, כאשר אין מחלוקת כי בית-המשפט מוסמך לפסוק
- 14 הוצאות במסגרת החליף.
- 15
- 16 9. עוד טוען המבקש, כי יש לקבוע מחו מעמדם של המשיבים בבקשה לדיון חוזר. הוא סבור כי
- 17 מעמדם הוא מעמד דומה לזה של מי שהגיש בקשת רשות ערעור. יחד עם זאת, אם עמדח זו
- 18 לא תתקבל - יש לראות את המשיבים לפחות כתובעים, ולהחיל עליהם את תקנה 519
- 19 לתקנות סדר הדין האזרחי. אין הדעת סובלת את קבלת עמדת המשיבים, לפיה הם יהיו
- 20 פטורים מהפקדת עירבון בבקשתם לדיון חוזר.
- 21
- 22 המבקש חוסיף כי אם בית-המשפט יטיל על המשיבים להפקיד עירבון במסגרת הדיון
- 23 החוזר, ויחליט להעביר את הענין לבית-המשפט העליון כפי שהוא מוסמך לעשות מכוח סי
- 24 41א' הנ"ל (כפי שיפורט לחלף), יהיו המשיבים פטורים במקרה זה מהפקדת עירבון נוסף,
- 25 מכוח הוראת תקנה 405 לתקנות סדר הדין האזרחי.
- 26
- 27 10. המבקש טען כי המשיבים לא הוכיחו את טענתם בדבר "העדר חשש" מיכולתו להיפרע את
- 28 הוצאותיו, אם ייפסקו נגד המשיבים הוצאות. על-כל-פנים, במקרה של הפקדת ערובה
- 29 במסגרת חליף של בקשת רשות ערעור, אין משמעות לשאלת החשש. מבקש רשות ערעור
- 30 מחויב בהפקדת עירבון גם אם פרע את ההוצאות שהוטלו עליו במסגרת הערכאה הדיונית.



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55970-12-13 ישראל-קנדה (ט.ר.) בע"מ נ' ביטון ואח'

תיק חיבוי:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

טענות הצדדים יידונו להלן.

החליף של דיון חוזר

11. הבקשה לדיון חוזר הוגשה מכוח סי' 41 לחוק בית המשפט [נוסח משולב] התשמ"ד – 1984. הסיניף קובע כי:

"(ה) (1) על אף האמור בסעיף קטן (ב) ובסעיף 8(ד) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, לא תינתן רשות ערעור על החלטת בית משפט מחוזי לאשר תובענה ייצוגית לפי פרט 5 לתוספת השנייה לחוק האמור או לאשר תביעה נגזרת לפי סעיף 198 לחוק החברות, התשנ"ט-1999; (2) לבקשת בעל דין, יקיים בית-המשפט דיון חוזר בהחלטה כאמור בפסקה (1) בהרכב של שלושה שופטים; מצא ההרכב כי בקשה לדיון חוזר מעלה עניין שיש בו חשיבות, רגישות או חידוש מיוחדים, רשאי הוא להורות על העברת הדיון בו לבית המשפט העליון אשר ידון בבקשה לדיון חוזר כאילו היתה ערעור על ההחלטה; על החלטת ההרכב לפי פסקה זו לא תינתן רשות ערעור; (3) אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור בפסקה (1) במסגרת ערעור על פסק הדין".

12. החליף של בקשה לדיון חוזר הוא הליך חדש, שהאפשרות לו נוספה לחוק החברות מכוח תיקון 59 לחוק בתי-המשפט מיום 27.7.2010 (ס"ח תש"ע מס' 2253). הבקשה הנוכחית היא אחת הבקשות הראשונות לדיון חוזר המוגשות למחלקה הכלכלית בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב. לכן, מטבע הדברים, אופן הדיון בבקשות מסוג זה והכללים הדינוניים החלים עליהן, אינם מוגדרים עדיין.

13. החליף של "דיון חוזר" נוסף לחוק בתי-המשפט במסגרת התיקון שמכוחו הוקמה המחלקה הכלכלית בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב. האפשרות להגיש בקשה לדיון חוזר חלה על בקשות לתביעות נגזרות ובקשות לאישור תביעות ייצוגיות לפי פריט 5 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות שהתקבלו על-ידי בית-המשפט. בקשות כאלה הן בסמכותה



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55970-12-13 ישראל-קנדה (ט.ר.) בע"מ נ' ביטון ואח'

תיק חיצוני:

- 1 העניינית של המחלקה הכלכלית בבית-המשפט המחוזי בתל אביב, אם הן מוגשות
2 מלכתחילה לבית-משפט זה. הבקשה הנוכחית היא בקשה שהוגשה על החלטה של שופטת
3 המחלקה הכלכלית, והיא נדונה בהרכב של שלושת שופטי המחלקה הכלכלית.
4
- 5 **ההסדר התנאי ביחס לערובה להוצאות**
- 6
- 7 14. תקנות סדר הדין האזרחי התשמ"ד – 1984, קובעות שני סוגים שונים של הסדרים ביחס
8 לחיובו של יוזם הליך בהוצאותיו של הצד שכנגד. ההבחנה היא בין תובע לבין מערער או
9 מבקש רשות ערעור.
- 10
- 11 15. באשר לתובע, קובעת תקנה 519 לתקנות כי:
12 "א) בית המשפט או הרשם רשאי, אם נראה לו הדבר, לצוות על תובע ליתן ערובה
13 לתשלום כל הוצאותיו של נתבע.
14 (ב) לא ניתנה ערובה תוך המועד שנקבע, תידחה התובענה, אלא אם כן הורטה
15 התובע להפסיקה; נדחתה תובענה לפי תקנה זו, רשאי התובע לבקש ביטול
16 הדחייה, ואם נוכח בית המשפט או הרשם שסיבה מספקת מנעה את התובע
17 מליתן את הערובה תוך המועד שנקבע, יבטל את הדחייה בתנאים שיידאו לו,
18 לרבות לענין ערובה והוצאות".
- 19
- 20 16. התקנות קובעות גם הסדרים ביחס למגיש ערעור, או למגיש בקשת רשות ערעור על החלטה
21 של הערכאה הדיונית. באשר לערעור קובעת תקנה 428 כי:
22 "משהוגש כתב הערעור, יקבע הרשם של בית המשפט שלעריעור את סכום הערובון
23 שעל המערער להפקיד בבית המשפט להבטחת התוצאותיו של כל משיב ואת המועד
24 להפקדתו וימציא למערער תודעה על כך; לענין סימן זה דין כתב ערבות בנקאית
25 כדין ערובון".
- 26
- 27 ולגבי בקשת רשות ערעור, קובעת תקנה 404 כי:
28 "א) עם הגשת בקשה לרשות ערעור, יפקיד המבקש עירובון או יתן ערובה
29 להבטחת התוצאותיו של המשיב בבקשה ובערעור, ויצרף את המסמכים המפורטים



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 13-12-55970-קנדה (ט.ר.) בע"מ נ' ביטון ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בתקנה 419, אך רשאי בית המשפט לדון בבקשה אף אם לא צורפו העתקים
 2 מהחלטות הערכאות הקודמות הנוגעות לאותו ענין.
 3 (ב) על הפקדת עירבון או מתן ערובה בבקשה לרשות ערעור יחולו הודאות תקנות
 4 427 עד 433, בשינויים המחויבים".
- 5
 6 17. מעיון בתקנות חללו עולה אם כן כי מחוקק המשנה התנה הגשת ערעור או בקשת רשות
 7 ערעור בהפקדת עירבון או ערובה להוצאותיו של המשיב בערעור. תקנה 427 קובעת
 8 מפורשות כי "המערער חייב לערוך את הוצאות המשיב בדרך האמולה בסימן זה". תקנה
 9 431 קובעת כי אי קיום חוראה בדבר העירבון, תביא לדחיית הערעור.
- 10
 11 תקנה 429 מתייחסת לאפשרות של המערער לבקש לתת ערובה אחרת במקום עירבון. אולם,
 12 הכלל הוא כי כאשר עומדת בפני בית-המשפט בקשה לערעור על החלטה תקפה של בית-
 13 משפט אחר, ערעור כזה כרוך בכך שהמערער יערוך להוצאות המשיב.
 14
 15 לעומת זאת, כאשר מדובר בתביעה הראשונית, המוגשת בטרם קיימת החלטה שיפוטית
 16 ביחס לענין הנדון, הכלל הוא כי התובע אינו חייב לערוך להוצאותיו של הנתבע. יחד עם
 17 זאת, לבית-המשפט ניתנה סמכות, בנסיבות המתאימות, להיעתר לבקשה של נתבע, ולחייב
 18 תובע בהפקדת ערובה להוצאותיו של הנתבע אם התביעה תידחה.
- 19
 20 18. לכן, כדי לבחון את טענות הצדדים ביחס לחיוב בהפקדת עירבון, יש מקום קודם כל לבחון
 21 את סיווגו של החליק – האם מדובר בחליק ערעורי או בחליק ראשוני, בו נדונות טענות
 22 הצדדים מלכתחילה. לאחר מכן, ולאור הסיווג, יהיה מקום לבחון האם יש מקום לחייב את
 23 המבקש העותר לקיומו של דיון חוזר, בעירבון או ערובה להוצאותיו של הצד שכנגד.
- 24
 25 **סיווג החליק של "דיון חוזר"**
- 26
 27 19. אנו סבורים החליק של דיון חוזר הוא חליק "ערעורי" ולא חליק של דיון ראשוני.
 28
 29 חליק של דיון חוזר הוא חליק תריג, במסגרתו מתאפשר דיון נוסף בהחלטה בפני הערכאה
 30 שנתנה אותה, כשבדרך-כלל אחד משופטי ההרכב בדיון החוזר יהיה השופט שנתן את



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 13-12-55970 ישראל-קנדה (ט.ר.) בע"מ נ' ביטון ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ההחלטה. מבחינה זו דומה חליך של דיון חוזר להליך של "דיון נוסף" בבית-המשפט העליון
 2 בטרם תיקון חוק בתי המשפט, ניתן היה להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על
 3 החלטה לאשר תביעה ייצוגית או תביעה נגזרת – משום שמדובר ב"החלטה אחרת" ולא
 4 בפסק דין, ולכן אין עליה ערעור בזכות.
 5
- 6 20. בחצעת החוק לתיקון 59 לחוק בית המשפט, נקבע נוסח הסעיף הרלוונטי כך:
 7 "על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא תינתן רשות ערעור על החלטת בית המשפט
 8 המחוזי כמפורט להלן, ואולם אין באמור כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין
 9 לערער על החלטה כאמור במסגרת ערעור על פסק הדין;
 10 (1) החלטת בית המשפט לאשר תובענה ייצוגית לפי פרט 5 לתוספת
 11 השנייה לחוק תובענות ייצוגיות או לאשר תביעה נגזרת לפי סעיף 198
 12 לחוק החברות; ואולם בית המשפט יקיים לבקשת בעל דין, דיון חוזר
 13 בהחלטה כאמור בהרכב של שלושה שופטים.
 14 (2) החלטת בית המשפט בהרכב, כאמור בפסקה (1)".
 15
- 16 21. האפשרות לקיום דיון חוזר בפני הערכאה שנתנה את החלטתה המקורית, נבעה – כך עולה
 17 מדברי החסבר להצעת החוק - מהרצון בקיומו של חליך מחיר ויעיל בבקשות "כלכליות"
 18 "נוכח התמריץ המובנה לערער על החלטות המאשרות תובענות ייצוגיות ותביעות נגזרות,
 19 והחשיבות הרבה בהגברת הוודאות וקבלת החלטה סופית בחליך משפטי במהירות, חנוצה
 20 בעולם הכלכלי" (ח"ח הממשלה 484, עמ' 363 מיום 3.2.10). המחוקק בקש לתת במסגרת
 21 התיקון "מענה, אף אם חלקי, לכשל בתחום אכיפה הפרטית של הדין הכלכלי בישראל,
 22 בפרט בתחום התביעות הייצוגיות" (ר' מאמרן של ד' רימון וט' אמיר "בית משפט כלכלי –
 23 מדלור לישראל", תאגידים ז/4 נובמבר 2010, עמ' 3, בעמ' 75).
 24
- 25 28. תמאמר הנ"ל כולל ניתוח מפורט של התיקון לחוק בתי-המשפט, ובכלל זה של ניתוח כוונת
 26 המחוקק בהסדר החדש של "דיון חוזר". המחברות מציינות בהקשר זה כי:
 27 "במסגרת ההסדר הוחלפה החיזקנות לרשות הערעור בפני בית-המשפט העליון
 28 בזכות לתקופת ההחלטה בפני הרכב מורחב של אותה ערכאה... השופטים
 29 היושבים בדיון החוזר צפויים להיות שופטים הבקיאיים בחומד הנדון (שכן
 30 השופט שנתן את ההחלטה יישב כנראה בהרכב המורחב וכאשר הדין מתנהל



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55970-12-13 ישראל-קנדה (ט.ר.) בע"מ נ' ביטון אחי

תיק חיצוני:

- 1 בפני המחלקה הכלכלית, יהיה זה הרכב קבוע, הבירור צפוי להיות מהיר, וככל
2 שלבסוף ותקבל התביעה גופה, יהיה ניתן לערער גם על אישור התובענה כייצוגית
3 במסגרת פסק הדין" (עמ' 80 במאמר).
4
5 בחמשד מציינות הכותבות כי:
6 "ניסיון העבר מלמד, כי הגשת בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון מאריכה
7 את הליך בזמן רב לנוכח עומס התיקים בו, ומנגד, ככל שהענין יידון בפני
8 המחלקה הכלכלית, הרי שזו צפויה להתמקד בתיקים בתחומים ממוקדים ובשל
9 כך יתאפשר לה לדון בתיקים אלו בפרקי זמן קצרים באופן משמעותי. לכן, נראה
10 סביר לצפות כי קיום הליך דיון חוזר באותה ערכאה ישפר את מהירות ויעילות
11 הדין" (עמ' 81-82 למאמר).
12
13 29. קבלת עמדת המשיבים, לפיה החליך של דיון חוזר יהיה הליך של דיון ראשוני, במסגרתו
14 ידון בית-המשפט בהרכב של 3 שופטים מלכתחילה בבקשת האישור, מנוגדת כנראה להגיון
15 הזה. כך, אם יצטרך בית- המשפט לשמוע את הבקשה מראשיתה, כולל שמיעת היגדויות
16 כולן ובחינתן מנקודת מבט של ערכאה ראשונה, לא יהיה בכך כדי לייעל את הדיון ולורו-
17 לחיפך - יהיה מדובר בחליך ארוך, שהחלטה בקשר אליו לא תתקבל במהירות. מכאן
18 שהפרשנות המוצעת על-די המשיבים אינה עולה בקנה אחד עם כוונת המחוקק בתיקון
19 לחוק בתי-המשפט מכוחו נכלל סעיף 41 בחוק.
20
21 30. המשיבים הפנו את בית-המשפט להחלטה בדיון חוזר של בית-המשפט המחוזי בבאר שבע
22 (ת.א. (מחוזי ב"ש) 3112-04 רידיניק נ. זמיר (11.9.13)). לגישתם, קבע בית-המשפט באותו
23 ענין כי בקשה לדיון חוזר היא "הליך מקורי המתנהל ידה נובו" (ר' סי' 25 לתגובת המשיבים
24 לבקשה).
25
26 איננו מקבלים את הטענה. ראשית, עיון בחלטתו הנ"ל של בית-המשפט המחוזי בבאר-
27 שבע מעלה כי בית- המשפט לא קבע שם כי הדיון החוזר מתנהל כחליך מקורי. בית-המשפט
28 קבע באותו ענין כי אין לקבל את הטענה לפיה במסגרת בקשה לעיון חוזר, מוסמך בית-
29 המשפט רק לחליט אם להעביר את הדיון לבית-המשפט העליון. יתרה מזאת: בפועל, לא



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55970-12-13 ישראל-קנדה (ט.ר.) בע"מ נ' ביטון ואח'

תיק חיצוני:

- 1 דן בית- המשפט המחוזי בבאר שבע בבקשה לאישור התביעה הנגזרת נושא החלטתו מחדש,
2 "דה נובו", אלא דן בה כבערעור.
3
- 4 31. לגישתנו שלנו, ההליך של דיון חוזר הוא הליך ייצוגי, שנועד לאפשר קיומה של בחינה
5 חוזרת מהירה של החלטה לאישור תביעה ייצוגית או נגזרת, חלף הגשת רשות ערעור
6 לבית-המשפט העליון. במקום הליך של בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, איפשר
7 המחוקק - בהתייחס להחלטות נושא סי' 41 ה' לחוק בתי המשפט - למי שנפגע מהחלטה
8 לשוב ולפנות בזכות לערכאה שנתנה את החלטה, ולבקש ממנה לשוב ולבחון אותה בהרכב
9 מורחב של שלושה שופטים.
- 10
- 11 32. הליך של "דיון חוזר" הוא הליך מסוג מיוחד, שיש לו הן מאפיינים של ערעור והן של בקשת
12 רשות ערעור. הדמיון לבקשת רשות ערעור הוא בכך שמדובר בתקיפה של החלטת ביניים
13 (למשל תביעה נגזרת או תביעה ייצוגית). אולם, בדומה לערעור, מדובר בחליף בזכות, ולא
14 נדרשת רשות של בית-המשפט לבקש דיון חוזר.
- 15
- 16 33. אנו סבורים כי הבחינה של ההרכב המורחב בערכאה הדיונית את החלטה שעליה מבוקש
17 דיון חוזר, איננה בחינה מלכתחילה. ההרכב השומע את הבקשה לדיון חוזר אינו צריך לכן
18 לשוב ולבחון את הראיות, והוא אינו שומע מחדש את העדויות. ההרכב בוחן את החלטה
19 שניתנה על ידי בית-המשפט – מנקודת מבט של ערכאת ערעור, ומחליט האם הוא מוצא
20 לנכון לאשר אותה או להתערב בה ולשנותה.
- 21
- 22 34. מסקנה זו עולה בין היתר מהאמור בסעיף 41 ה' לפיו להרכב חדין בדיון חוזר, רשאי להעביר
23 את הבקשה בנסיבות המתאימות לבית המשפט העליון אשר ידון בה "כאילו היתה ערעור על
24 החלטה". כלומר, במקום שהדיון ב"ערעור" על החלטה (המכונה "דיון חוזר" כאשר
25 מדובר באותה ערכאה) יתקיים בפני בית-המשפט המחוזי, יכול ההרכב המורחב להחליט כי
26 הדיון – אותו הדיון עצמו – יתקיים בפני בית-המשפט העליון, אשר – כמו בית-המשפט
27 המחוזי, ידון בבקשה כבערעור. כללי הדיון אינם משתנים, אלא רק הערכאה הדנה.
28
- 29 35. בימים האחרונים ניתנה החלטתו של בית המשפט העליון (כב' השופט עמית) ברע"א
30 5296/13 אנטולג נ. שטיינרסקי (24.12.113). באותו הענין התייחס בית-המשפט בין היתר



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 13-12-55970 ישראל-קנדה (ט.ר.) בע"מ נ' ביטון ואח'

תיק חיצוני:

- 1 לשאלת תחולתו של סעיף 41(ה)2 לחוק בתי-המשפט – האם הוא חל על הליכים עיקריים
 2 שהוגשו לבית-המשפט לאחר חיוס הקובע, או שמא הוא חל על הליך הבקשה לדיון חוזר,
 3 אם זה הוגש לאחר חיוס הקובע (כך טענו המשיבים באותו ענין). לענייננו, החשיבות היא
 4 בכך שבית המשפט ראה את שני ההליכים כ"השגה על החלטת בית המשפט המחוזי"
 5 כאשר השאלה שנבחנה היא מהו הפורום שידון בה – בית-המשפט המחוזי בהרכב של
 6 שלושה, או בית-המשפט העליון.
- 7
- 8 36. מעבר לכך, הסיפא לסעיף 41(ה)2 קובע כי: "על החלטת ההרכב לפי פסקה זו לא תינתן
 9 רשות ערעור". העובדה כי אין זכות ערעור נוספת על החלטת ההרכב, עולה בקנה אחד עם
 10 ההנחה כי הדיון בפני ההרכב הוא דיון "ערעורי" ולא דיון ראשוני, ולכן ישנן הצדקה לשלול
 11 זכות ערעור נוספת.
- 12
- 13 37. בדיוני ועדת חוקה, חוק ומשפט ציין מי שהיית באותה עת יו"ר תרשות לניירות ערך כי
 14 "חשבנו שיהיה נכון לקבוע הסדר שבו אחרי שהשופט המקצועי החליט בעניין, אם
 15 החברה רוצה לערער, אנחנו נדחייב את ההרכב לשלושת השופטים שידונו יחד בסוגיה הזו"
 16 (ר' דבריו של פרופ' זוהר גושן בדיוני ועדת חוקה, חוקה ומשפט ביום 23.6.10, עמ' 24,
 17 החדגשה היא שלנו).
- 18
- 19 38. המסקנה לפיה החליך של דיון חוזר הוא הליך ערעורי עולה גם מהאמור במאמר חני"ל "בית
 20 המשפט הכלכלי – מדלאורר לישראל", שם כותבות המחברות כי "בהחלט סבירה ההנחה
 21 שעם כינון המחלקה הכלכלית והסדר הערעור החדש... יתרבו אישורי התובענות
 22 תייצוגיות" (ר' עמ' 83 למאמר, החדגשה היא שלנו).
- 23
- 24 39. סיכומה של נקודה זו – החליך של דיון חוזר הוא הליך בו בוחן בית-המשפט בערכאה
 25 שקיבלה את החלטת המקורית, בהרכב של שלושה שופטים, את החלטתה בבחינה
 26 "ערעורית", ולא דן בבקשה נושא הבקשה מלכתחילה.
- 27
- 28 **האם יש להתנות בקשה לדיון חוזר בהפקדת עירבון?**
- 29



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55970-12-13 ישראל-קנדה (ט.ר) בע"מ נ' ביטון ואח'

תיק חיצוני:

- 1 לאור המסקנה שלעיל, יש לבחון את השאלה האם יש להחיל על הליך של דיון חוזר את
2 תקנות סדר הדין האזרחי החלות על הפקדת עירבון במסגרת ערעור ובקשת רשות ערעור.
3 אנו סבורים כי לאור החיגיון שעמד ביסוד תקנות סדר הדין האזרחי, מוסמך בית-המשפט
4 הדין בבקשה לדיון חוזר, להתנות את הדיון בהפקדת עירבון. כפי שהובהר לעיל, מתקנות
5 סדר הדין האזרחי עולה כי בית-המשפט מוסמך להתנות דיון בהפקדת ערובה הן בדיון
6 ראשוני (מכוח תקנה 519), והן בדיוני ערעור ובקשת רשות ערעור.
7
- 8 40. תכלית ההסדרים הללו היא לשמור על האינטרסים של הצד שנגד – הבטחת תשלום
9 הוצאותיו אם הותביעה נגדו תידחה, והגנה על זכות הקניין שלו, וכן על האינטרס המערכתי
10 של מניעת בזבז משאבים בגין הליכי סרק (ר' רע"א 2146/04 מדינת ישראל נ. עיזבון המנוח
11 באסל נעים איברהים, פ"ד נח(5) 865).
12
- 13 אולם, התקנות החמירו יותר עם מי שמבקש כי עניינו יידון פעם נוספת, במסגרת ערעור או
14 בקשת רשות ערעור על החלטה שכבר ניתנה. במקרים כאלה, כפי שהובהר, הכלל הוא כי
15 יופקד עירבון, והחריג הוא פטור.
16
- 17 42. איננו מקבלים את טענת המשיבים לפיה התניית הדיון החוזר בהפקדת עירבון, היא פגיעה
18 בזכויות יסוד ללא הסמכה בדיון. לטעמנו, כפי שהובהר לעיל, ההליך של דיון חוזר הוא הליך
19 ערעורי. מחות ההליך אינה נגזרת משמו אלא מאופיו. העובדה שהמחוקק לא כינה את
20 ההליך בשם "ערעור" או "בקשת רשות ערעור" אין בה כדי לשנות את מהותו, וכתוצאה
21 מכך – את הכללים שיש להחיל עליו. הליך שבמהותו הוא בחינה מחודשת של החלטה
22 שכבר ניתנה על ידי בית-המשפט המוסמך, הוא הליך שביחס אליו נקבע כי הכלל צריך
23 לחיות חיוב בערובה להוצאותיו של הצד שכנגד (בניגוד כאמור להליך בו טרם ניתנה החלטה
24 לגופו של ענין בטענות הצדדים). הכלל הזה צריך לחול אם כן גם על ההליך דנן.
25
- 26 43. מסקנה זו עולה בין היתר גם מחסודר החל על בקשה לערובה להוצאות. כך, תקנה 519
27 קובעת כי בית המשפט רשאי לצוות על תובע ליתן ערובה לתשלום כל הוצאותיו של הנתבע.
28 אף על פי כן, אין חולק כי ניתן לבקש ערובה להוצאות גם בהליך בו אין "תובע" ו"נתבע" –
29 כמו המרצת פתיחה (שם ישנם מבקש ומשיב). בקשה לערובה להוצאות הנתבקשה –



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55970-12-13 ישראל-קנדה (ט.ר.) בע"מ נ' ביטון ואח'

תיק היצוני:

- 1 והתקבלה גם כאשר החליך שנדון היה בקשה לאישור תביעה כתביעה ייצוגית (ר' רע"א
2 2795/10 דר, גיא פיטוסי נ. מדינת ישראל, 7.3.11).
- 3
- 4 44 לאור כל האמור לעיל, אין צורך לבחון את טענת המשיבים לפיה לא נדרש עירבון להבטחת
5 הוצאות המבקש, משום שהם נשאו בהוצאות שנפסקו לחובתם במסגרת בקשת האישור.
6 כאמור, במסגרת חליך ערעורי, נדרש מבקש הערעור להפקיד עירבון להבטחת הוצאות הצד
7 שכנגד ככלל, ללא קשר לשאלת יכולתו הצפויה לשלם את ההוצאות אם ייפסקו נגדו.
8
- 9 45 סוף דבר – אני קובעים כי תנאי לבירור הבקשה לדיון חוזר הוא כי המשיבים יפקידו בקופת
10 בית המשפט סכום במזומן או ערבות בנקאית צמודה על סך 50,000 ₪ להבטחת הוצאות
11 הצד שכנגד אם הבקשה תידחה. העירבון יופקד תוך 10 ימים מהיום.
12
- 13 איננו עושים צו להוצאות הבקשה תנוכחית.
14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26





רות רונן, שופטת

האלד כבוב, שופט

דני קרן, שופטת
אביד

ניתנה היום, כ"ו טבת תשע"ד, 29 דצמבר 2013, בהעדר הצדדים.